

Bruxelles, den 23. maj 2024
(OR. en)

10254/24

LIMITE

COPEN 277
JAI 865

I/A-PUNKTSNOTE

fra:	Generalsekretariatet for Rådet
til:	De Faste Repræsentanternes Komité (2. afdeling)/Rådet
Vedr.:	Rådets konklusioner om styrkelse af det retlige samarbejde med tredjelande i kampen mod organiseret kriminalitet – Godkendelse

1. Formandskabet har foreslået et udkast til et sæt rådskonklusioner om styrkelse af det retlige samarbejde med tredjelande i kampen mod organiseret kriminalitet. Forslaget blev behandlet i Rådets COPEN-Gruppe og er også blevet drøftet i CATS-Udvalget på Højt Plan. Udkastet blev ændret på nogle få punkter og derefter endeligt udformet i dokument 10077/24.
2. Delegationerne har efterfølgende bekræftet den endelige tekst ved ikke at have gjort indsigelse, da fristen herfor udløb onsdag den 22. maj kl. 10.00.
3. I lyset af ovenstående opfordres De Faste Repræsentanternes Komité derfor til
 - a) at bekræfte enigheden om teksten til konklusionerne, jf. bilaget til denne note
 - b) at henstille til Rådet, at det godkender konklusionerne, jf. bilaget til denne note.

Rådets konklusioner om
bekæmpelse af narkotikahandel og organiseret kriminalitet:
styrkelse af det retlige samarbejde med tredjelande

Indledning**Det generelle spørgsmål**

- a) Organiseret kriminalitet og ulovlig narkotikahandel udgør en betydelig trussel mod Europas borgere, virksomheder og institutioner samt den europæiske økonomi og medlemsstaternes sikkerhed. Organiserede kriminelle grupper bruger i stigende grad ekstrem vold, infiltration af den lovlige økonomi og korruption, hvilket undergraver retsstatsprincippet og bringer de grundlæggende elementer i vores demokrati i fare.
- b) EU-strategien til bekæmpelse af organiseret kriminalitet for 2021-2025¹ har til formål at styrke retshåndhævelsen og det retlige samarbejde, bekæmpe strukturer for organiseret kriminalitet og højt prioriterede kriminalitetsområder, fjerne udbyttet fra kriminelle aktiviteter og sikre et moderne svar på den teknologiske udvikling. EU's narkotikastrategi 2021-2025 og EU's narkotikahandlingsplan 2021-2025 udgør den overordnede politiske ramme for narkotikapolitikken. De er baseret på en evidensbaseret, integreret, afbalanceret og tværfaglig tilgang til narkotikaproblematikken på nationalt plan, EU-plan og internationalt plan. Et nyere dokument, Kommissionens meddelelse om EU's køreplan for bekæmpelse af narkotikahandel og organiseret kriminalitet², indeholder foranstaltninger til styrkelse af modstandsdygtigheden for logistiske knudepunkter, herunder via den europæiske havnealliance, og til optrævelse af kriminelle højrisikonetværk, forebyggelse og internationalt samarbejde.

¹ 8085/21 + ADD 1.

² 14114/23.

- c) På grundlag af denne ramme og på baggrund af den stadig mere alarmerende narkotikasituation er der et tvingende behov for at træffe virkningsfulde foranstaltninger til bekæmpelse af narkotikarelateret organiseret kriminalitet i et samarbejde mellem EU's medlemsstater, institutioner og agenturer og ud fra en mangesidet tilgang. Disse konklusioner omhandler de aspekter af disse foranstaltninger, der vedrører styrkelse af det retlige samarbejde med tredjelande.

Retligt samarbejde

- d) Størstedelen af de mest truende kriminelle netværk har en rækkevidde, der strækker sig ud over EU. Denne globale rækkevidde afspejles i de kriminelle netværks sammensætning, idet 112 nationaliteter er repræsenteret blandt medlemmerne af de 821 mest truende kriminelle netværk³. Retligt samarbejde med tredjelande er derfor afgørende for at lette retsforfølgning og stille medlemmerne af de kriminelle netværk for en domstol.
- e) Det retlige samarbejde med tredjelande er allerede veludviklet både på medlemsstatsplan og på EU-plan. På EU-plan findes der allerede en lang række værktøjer, fora og retlige instrumenter. Eurojust, Den Europæiske Anklagemyndighed (EPPO) og Det Europæiske Retlige Netværk på det strafferetlige område (EJN) udvider konstant deres samarbejde og partnerskaber med tredjelande for at lette det retlige samarbejde. Der er behov for yderligere foranstaltninger inden for rammerne af traktaterne for yderligere at forbedre det retlige samarbejde med tredjelande i kampen mod organiseret kriminalitet. Dette arbejde bør fokusere på et begrænset antal prioriteter for at opnå resultater på kort sigt.

³ Europols offentlige rapport "Decoding the EU's most threatening criminal networks" (Afkodning af EU's mest truende kriminelle netværk).

- f) De foranstaltninger, der kan træffes på både EU-plan og nationalt plan for at styrke det retlige samarbejde i straffesager, varierer afhængigt af det pågældende tredjeland. De elementer, der skal tages i betragtning, omfatter: det eksisterende niveau for retligt samarbejde og retshåndhævelsessamarbejde, situationen med hensyn til retsstatsprincippet og de grundlæggende rettigheder, herunder databeskyttelse, tredjelandets situation som oprindelses-, transitland eller bestemmelsesland for ofre for menneskehandel og varer, i hvilket omfang tredjelandet er et oprindelsesland for kriminelle organisationer, der er aktive i EU, i hvilket omfang tredjelandet misbruges som tilflugtssted af personer, der mistænkes for at spille en central rolle i en kriminel organisations aktiviteter og drage fordel af kriminelle aktiviteter og udbyttet heraf – også kaldet højværdimål. Tilstedeværelsen af betydelige svagheder, der bidrager til de kriminelle organisationers evne til at hvidvaske penge eller flytte aktiver af ulovlig oprindelse via det finansielle system, er et andet element, der kan tages i betragtning. Nedenstående foranstaltninger bør vurderes af alle involverede interessenter i overensstemmelse med deres respektive mandater og kompetence og i overensstemmelse med princippet om loyalt samarbejde i forhold til hvert tredjeland, som der er behov for at forbedre det retlige samarbejde med. De bør gennemføres på en fleksibel måde under hensyntagen til de forskellige situationer og den specifikke kontekst.
- g) I overensstemmelse med traktaterne har medlemsstaterne fortsat vide beføjelser med hensyn til at udvælge de mest effektive redskaber til bilateralt retligt samarbejde i straffesager med tredjelande. De fleste af de foranstaltninger, der er anført nedenfor, skal supplere de foranstaltninger, som medlemsstaterne har truffet på bilateralt plan i forbindelse med deres engagement med tredjelande vedrørende retligt samarbejde.

Rådets konklusioner

1. Rådet fremhæver behovet for at styrke det retlige samarbejde i straffesager med tredjelande som led i bestræbelserne på at bekæmpe organiseret kriminalitet. I denne forbindelse og samtidig med at det støtter de fortsatte bestræbelser på retligt samarbejde med tredjelande generelt, mener Rådet, at der er behov for yderligere arbejde. De nye foranstaltninger, der foreslås truffet på EU-plan, skal supplere og styrke den eksisterende EU-indsats og medlemsstaternes indsats bilateralt.
2. Nye foranstaltninger bør fokusere på tredjelande, med hvilke yderligere bestræbelser vil være særlig gavnlige med henblik på at styrke det retlige samarbejde i kampen mod organiseret kriminalitet. Tredjelandene kan identificeres på grundlag af relevante kriterier såsom antallet af "højværdimål"⁴, der befinder sig i tredjelande, som er omfattet af anmodninger om retligt samarbejde (herunder anmodninger om udlevering, anmodninger om gensidig retshjælp og anmodninger med henblik på konfiskation), og tilstedeværelsen af betydelige svagheder, der bidrager til de kriminelle organisationers evne til at hvidvaske penge eller flytte aktiver af ulovlig oprindelse via det finansielle system (i det følgende benævnt "prioriterede tredjelande" i forbindelse med disse konklusioner).
3. Inden for disse rammer opfordrer Rådet Eurojust til, eventuelt i samråd med EJN, Europol og EPPO at indsamle og vurdere oplysninger om de lande, med hvilke et styrket samarbejde er af særlig betydning for kampen mod organiseret kriminalitet, og til at forelægge resultaterne for Rådet og Kommissionen til drøftelse. I mellemtiden kan arbejdet med de foranstaltninger, der er beskrevet nedenfor, allerede indledes på grundlag af en evaluering af de behov, der foretages af den enkelte medlemsstat, Kommissionen og Eurojust. Dette vil muliggøre bedre prioritering og koordinering i fremtiden.

⁴ Højværdimål er personer og kriminelle organisationer, der udgør den største risiko for organiseret og grov kriminalitet, [Europols programmeringsdokument 2024-2026](#), s. 58.

4. Rådet opfordrer medlemsstaterne, Kommissionen, Eurojust og EJN til at tilrettelægge udveksling af erfaringer og bedste praksis mellem eksperter fra medlemsstaterne vedrørende retligt samarbejde med prioriterede tredjelande. Det vil være vigtigt, at ikke kun anklagere og, hvis det er relevant, undersøgelsesdommere og retshåndhævelsespersonale, men også centrale myndigheder indbydes til at deltage i sådanne møder. Flexibilitet er også vigtig, i betragtning af at medlemsstaterne har forskellige grader af samarbejde og behov med hensyn til specifikke tredjelande.
5. Medlemsstaterne opfordres til at sikre, at medlemsstaternes myndigheder, der er til stede i prioriterede tredjelande og spiller en rolle med hensyn til at lette det retlige samarbejde såsom, afhængigt af den enkelte medlemsstats organisation, forbindelsesofficerer, forbindelsesretsembedsmænd eller diplomatiske repræsentationer opfordres til at dele de erfaringer, de har indhøstet, og den gode praksis, de har udviklet i forbindelse med deres retlige samarbejde i straffesager med det pågældende tredjeland, og, hvis det er relevant, at drøfte mulige fælles tilgange til kommunikation med dets myndigheder. Sådanne udvekslinger kan tilrettelægges uformelt og på en fleksibel måde med inddragelse af EU-repræsentanter, hvis det er relevant.
6. Eurojust har udviklet et intensivt samarbejde med en række tredjelande. En af formerne for et sådant samarbejde er udstationering af forbindelsesanklagere i Eurojust. Der er indgået flere samarbejdsaftaler, og flere er i øjeblikket ved at blive forhandlet og vil blive indgået af EU. Denne tilgang har vist sig at være særdeles værdifuld. Der kan være behov for en yderligere indsats i operationelt begrundede tilfælde. Eurojust opfordres til at overveje at udstationere retsembedsmænd som forbindelsespersoner, jf. artikel 53 i forordning (EU) 2018/1727, i udvalgte tilfælde og, hvis det er muligt, inden for rammerne af budgetgennemførelsen.

7. En international aftale, der giver et retsgrundlag for retligt samarbejde med tredjelande, vil i høj grad lette et sådant samarbejde. Medlemsstaterne, EU-Udenrigstjenesten og Kommissionen opfordres til at fremme prioriterede tredjelandes tiltrædelse af Europarådets konventioner, der giver et sådant retsgrundlag, navnlig konventionerne om udlevering og gensidig retshjælp og protokollerne hertil. Tiltrædelserne bør fremmes i samarbejde med Europarådet.
8. Det er vigtigt at kombinere diplomatiske bestræbelser med henblik på et mere effektivt samarbejde med prioriterede tredjelande. Dette indebærer sikring af, at der i bredere drøftelser mellem EU og de pågældende tredjelande tages behørigt hensyn til spørgsmål vedrørende retligt samarbejde, navnlig vanskeligheder med at opnå udlevering. Derfor bør Kommissionen opfordres til i samråd med Eurojust og, hvis det er relevant, med Europol og EU-Udenrigstjenesten at udarbejde og regelmæssigt ajourføre en briefingpakke med henblik på samarbejde med prioriterede tredjelande, herunder relevante data om omfanget af retshåndhævelse og retligt samarbejde.
- a) Denne briefingpakke kan anvendes i de forskellige samarbejdsfora, politiske dialoger eller i forbindelse med besøg af EU-repræsentanter. Den bør også deles med medlemsstaterne med henblik på deres egne kontakter med det pågældende tredjeland.
 - b) Kommissionen og medlemsstaterne opfordres til, hvis det er relevant, at tilrettelægge særlige "Team Europe"-dialoger med prioriterede tredjelande med deltagelse af højtstående repræsentanter for Kommissionen og relevante medlemsstater med henblik på specifikt at drøfte, hvordan det retlige samarbejde hos alle parter kan forbedres.

9. De foranstaltninger, der er beskrevet ovenfor, udgør en værktøjskasse for retligt samarbejde med tredjelande, som skal anvendes fleksibelt og afhængigt af de specifikke omstændigheder (herunder situationen med hensyn til retsvæsenets uafhængighed, menneskerettigheder og databeskyttelse). Denne værktøjskasse er særlig nyttig inden for rammerne af de yderligere bestræbelser på at forbedre og intensivere det retlige samarbejde med prioriterede tredjelande i samordning med retshåndhævelsesindsatsen. Værktøjskassen er også relevant i bredere forstand i forbindelse med retligt samarbejde med tredjelande generelt og bør tages i betragtning inden for disse rammer.
-